

Ganzen: oogst van de dag

Dick Melman, 19 mei 2017

Ganzen, geliefd maar met mate

In 70-iger jaren was voortbestaan in Nederland onzeker

Sinds de jaren tachtig toename (door beleid? door landbouwontwikkeling? door andere factoren?)

Omvang schade in NL voortdurend toenemend, noopt tot herbezinning

Op zoek naar de balans van baten en schade

- Behoudsdoelstelling realiseren
- Schade minimalisatie
- Draagvlak

- Maatschappelijke groepen zitten er verschillend in
 - Boeren, natuurliefhebbers, jagers, recreanten, burgers, *onderzoekers, beleidsmensen*
 - Lasten en baten zijn ongelijk verdeeld

- Beleid en uitvoering op basis van **gedeelde** inzichten

Ontwikkeling van de aantallen

- Aantallen nemen nog steeds toe
 - Nu ruim 2 miljoen (+ langer verblijvend) (Julia Stahl)
 - Met name grauwe gans en brandgans, waar ligt de bovengrens? Onduidelijk (Henk vd Jeugd, Jesper Madsen I)
- Effecten van maatregelen zijn niet voorspelbaar zonder inzichten in aantallen en in populatieprocessen, op fly-way niveau (Bart Nolet, Jesper Madsen II)
 - Ontwikkeling in omvang populatie
 - Ontwikkeling in omvang schade

=> VEEL ONZEKERHEDEN; geen gedeelde inzichten

Beheersing overlast in Nederland (I)

- Sinds 80-iger jaren regelingen, al of niet onderbouwd met onderzoek
- Regelingen hebben twee doelen:
 - Schadecompensatie
 - Schademinimalisatie
 - Duurzame instandhouding
 - [draagvlak duurzame ganzenpopulatie]

Beheersing overlast in Nederland (II) resultaten

- Schadebedrag neemt voortdurend toe
- Ganzenaantallen nemen voortdurend toe
- Ruimtelijke geleiding moeizaam (60% in beoogd gebied)
- Discussie uitvoeringskwaliteit
- Discussie dierenwelzijn (ondersteunend afschot, jacht)
- Internationale verplichtingen

Voorbeeld grote sneeuwgangs

(Josee Lefebvre)

- Aantalbeheersing kan lukken, maar:
- Daarvoor grote en continue inspanning nodig
 - Uitvoering
 - Actuele inzichten

Noodzaak voor gedragen beleid

Maatschappelijke kosten en baten (Ralph Buij)

- Focus ligt op kosten (want concreet en privaat)
- Baten meer diffuus (collectief, moeilijk op geld te stellen)

- Door MKBA meer overzicht, maar daarmee niet af
- Inzicht in baten: stimulans ontwikkeling nieuwe kansen

- In wat voor Nederland willen we wonen?
- Ganzen onderdeel van natuurinclusieve landbouw

Elementen voor verbetering draagvlak

- Zorg dragen voor gedeelde inzichten (kennis)
 - Aantalsontwikkeling
 - Schade-ontwikkeling
 - Ingreep-effectrelaties (effecten van onttrekking)
 - Populatiodynamica; op flyway niveau
- Heldere doelen; respect voor elkaars positie; werken aan overall-optimalisatie

Elementen voor verbetering uitvoering

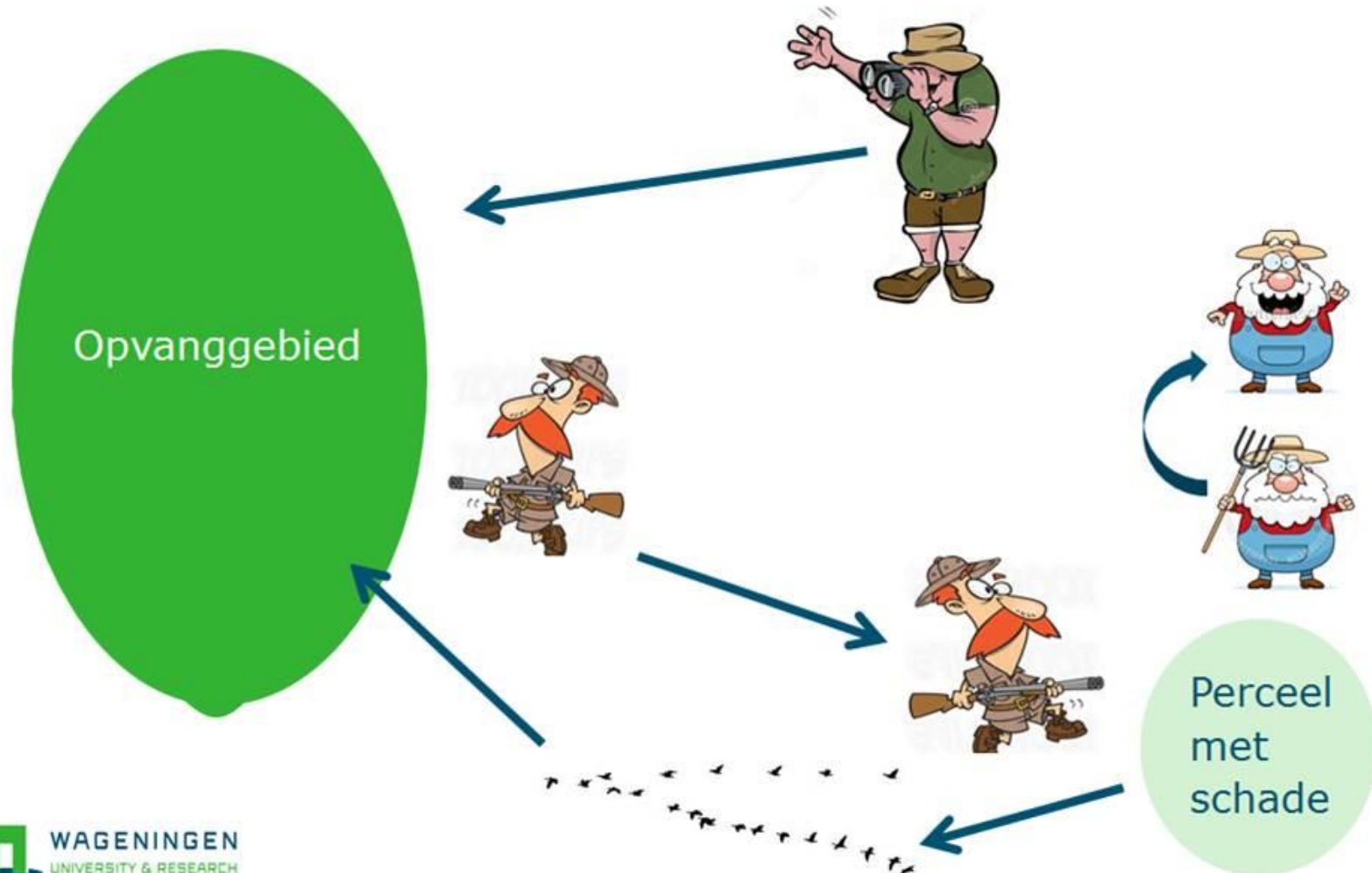
- Naar consistente opvanggebieden
 - Geen rafelranden of exclosures
 - Geen ondersteunend afschot naast opvanggebieden
 - Voor alle soorten gelijke (verjaag)perioden

- Focus verjaging (...) in schadegevoelige gebieden

- Effectieve afschot, aantal wetenschappelijk onderbouwd

- Jacht op vrijwillige/betaalde basis?

Optimalisatie maatschappelijke kosten en baten

Naar gedragen beleid

Van:

- Iedereen is boos, dus we doen het goed

Naar:

- Ieder weet zich herkend en erkend, zo doen we het goed